

Sygn. akt I PK 225/14

POSTANOWIENIE

Dnia 24 marca 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jolanta Strusińska-Żukowska

w sprawie z powództwa A. S.
przeciwko E. [...] Spółce z o.o. w W.
o zapłatę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 24 marca 2015 r.,
skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w K.
z dnia 13 marca 2014 r., sygn. akt VII Pa [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza od powódki na rzecz strony pozwanej kwotę 120 (sto dwadzieścia) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w K. wyrokiem z dnia 13 marca 2014 r. oddalił apelację powódki od wyroku Sądu Rejonowego w K. z dnia 21 sierpnia 2013 r., którym oddalono powództwo A. S. o zasądzenie od pozwanej E. [...] Spółki z o.o. w W. odszkodowania za niezgodne z prawem wypowiedzenie warunków umowy o pracę.

Powódka wywiodła skargę kasacyjną od tego wyroku i opierając ją na podstawie naruszenia prawa materialnego, tj. art. 42 § 1 k.p. i art. 18^{3a} § 1 k.p., a także na podstawie naruszenia prawa procesowego, tj. art. 382 w związku z art.

233 § 1 k.p.c., wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania oraz orzeczenie o kosztach procesu.

W skardze kasacyjnej zawarty jest wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania z uwagi na to, że „skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, gdyż w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne polegające na ocenie, w jakim zakresie sąd jest uprawniony do dokonywania arbitralnego ustalenia, ponad twierdzenia stron określone stanowiskami procesowymi, tożsamości rodzaju pracy objętej poleceniem, w kontekście pierwotnego stosunku pracy łączącego strony”.

Strona pozwana w odpowiedzi na skargę kasacyjną wniosła o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania, ewentualnie o jej oddalenie oraz o zasądzenie od powódki kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Skarżąca twierdzi, że wniesiona przez nią skarga powinna zostać rozpoznana z uwagi na konieczność rozstrzygnięcia istotnego zagadnienia prawnego oraz dlatego, że jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c.). Tego poglądu Sąd Najwyższy jednak nie podziela, wobec czego wskazane przez powódkę okoliczności nie stanowią uzasadnionych przesłanek przyjęcia skargi do rozpoznania. Skarga kasacyjna, jako nadzwyczajny środek zaskarżenia prawomocnych orzeczeń sądowych w pierwszej kolejności służy realizacji interesu publicznego w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości. Funkcje postępowania kasacyjnego powodują, że wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie powinny koncentrować się na wykazaniu, iż w konkretnej sprawie zachodzą faktycznie okoliczności przemawiające za interwencją Sądu Najwyższego. Obowiązkiem skarżącego jest zatem przekonanie Sądu

Najwyższego, przez odpowiednią argumentację prawną, że w sprawie zachodzi publicznoprawna potrzeba rozstrzygnięcia problemu prawnego postawionego w skardze.

Dodatkowo trzeba podnieść, że przesłanka przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, różni się od przesłanki, o której mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Ten sam problem prawny nie może w rezultacie być istotnym zagadnieniem prawnym, które z założenia jest problemem charakteryzującym się „nowością” i jednocześnie stanowić o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej. Skarga kasacyjna może być bowiem uznana za oczywiście uzasadnioną tylko wtedy, gdy zasadność zarzutów podniesionych w skardze kasacyjnej wynika *prima facie*, bez głębszej analizy prawnej. Dotyczy to więc jedynie uchybień przepisom prawa materialnego albo procesowego, zarzucanym sądowi drugiej instancji w skardze kasacyjnej, o charakterze elementarnym polegających w szczególności na oparciu rozstrzygnięcia na wykładni przepisu oczywiście sprzecznej z jednolitą i ugruntowaną jego wykładnią przyjmowaną w orzecznictwie i nauce prawa, na zastosowaniu przepisu, który już nie obowiązywał, względnie na oczywiście błędnym zastosowaniu określonego przepisu w ustalonym stanie faktycznym. Skarga nie może być uznana zatem za oczywiście uzasadnioną w zakresie, w jakim sąd odwoławczy rozstrzygnął istotny problem prawny, jeżeli taki w sprawie występuje. Tymczasem z treści uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania wynika, że obie wymienione przesłanki, warunkujące potrzebę rozpoznania tego środka zaskarżenia, powódka traktuje zamiennie.

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, w przypadku wskazania art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jako podstawy wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, skarżący ma obowiązek odpowiednio sformułować zagadnienie prawne, a w uzasadnieniu tego wniosku przedstawić adekwatną argumentację prawną, wskazującą na dopuszczalność i celowość rozwiązania problemu prawnego w sposób preferowany przez skarżącego, odmienny od sposobu rozstrzygnięcia tego problemu przy wykorzystaniu zapatrywań wyrażonych przez Sąd drugiej instancji. Zagadnienie prawne powinno bazować na konkretnym przepisie wskazanym w jego treści oraz pozostawać w związku ze sprawą i

wnoszoną skargą kasacyjną. Z kolei, wywód uzasadniający potrzebę i kierunek rozstrzygnięcia problemu prawnego postawionego w skardze powinien być zbliżony do tego, jaki jest przyjęty przy przedstawianiu Sądowi Najwyższemu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 § 1 k.p.c.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powódka nie sformułowała zaś w istocie żadnego problemu prawnego, bo za taki uznać nie można (pomijając brak wskazania przepisów prawa, których miałby dotyczyć) stwierdzenia dotyczącego konieczności dokonania oceny, „w jakim zakresie sąd jest uprawniony do dokonywania arbitralnego ustalenia, ponad twierdzenia stron określone stanowiskami procesowymi, tożsamości rodzaju pracy objętej poleceniem, w kontekście pierwotnego stosunku pracy łączącego strony”.

Jak już powiedziano, rozpoznanie skargi kasacyjnej następuje tylko z przyczyn kwalifikowanych, gdyż tylko one decydują o wyniku „przedsądu”. Powołanie się na przesłankę zawartą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. zobowiązuje zatem skarżącego do przedstawienia wyводу prawnego, uzasadniającego jego pogląd, że skarga jest oczywiście uzasadniona, przy czym, o ile dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla jej przyjęcia do rozpoznania konieczne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274). Dla uznania, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona nie jest zatem wystarczające twierdzenie skarżącego, że tak jest, ani zarzucenie naruszenia przepisów postępowania i prawa materialnego w taki sam sposób, jak wykazano w podstawie skargi. Z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wynika bowiem konieczność nie tylko powołania się na okoliczność, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, ale również wykazania, że przesłanka ta rzeczywiście zachodzi. Oznacza to, że skarżący musi wskazać, w czym - w jego ocenie - wyraża się „oczywistość” zasadności skargi oraz podać argumenty wykazujące, że rzeczywiście skarga jest uzasadniona w sposób oczywisty. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi bowiem wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, czyli że jej

zarzuty są zasadne „na pierwszy rzut oka” (*prima facie*) i w sposób oczywisty prowadzą do uznania zaskarżonego wyroku za błędny i jego wzruszenia (por. między innymi postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, niepublikowane i orzeczenia tam powołane). Innymi słowy, w celu spełnienia przesłanki przewidzianej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. należy wykazać „oczywistość skargi kasacyjnej” przez odwołanie się do argumentacji, która *prima facie* wskazuje, że zaskarżone orzeczenie wydane zostało z oczywistym naruszeniem prawa (por. postanowienia Sądu Najwyższego z 30 czerwca 2007 r., II CSK 184/07, z 2 sierpnia 2007 r., III UK 45/07, z 10 lipca 2007, II UK 45/07, niepublikowane, z 25 lutego 2008 r., I UK 339/07, LEX nr 453109), a takich argumentów nie można doszukać się we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej w niniejszej sprawie do rozpoznania, albowiem w tym zakresie skarżąca odwołuje się jedynie do zarzutów zawartych w podstawach skargi i ich uzasadnienia. Odwołanie się dla uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania do podstaw skargi nie może zaś wywołać żadnego skutku nie tylko dlatego, że podstawy skargi nie podlegają badaniu na tym etapie postępowania przed Sądem Najwyższym, ale również z tego względu, iż jak już powiedziano, rozpoznanie skargi kasacyjnej następuje tylko z przyczyn kwalifikowanych, gdyż tylko one decydują o wyniku „przedsądu”.

Skarżąca nie zdołała zatem wykazać, że zachodzi potrzeba rozpoznania jej skargi przez Sąd Najwyższy, wobec czego z mocy art. 398⁹ k.p.c. i art. 398²¹ w związku z art. 108 § 1 k.p.c. należało postanowić jak w sentencji.

